

Artonde söndagen i Treenighetstid

Predikan i S:t Nikolaus, Nordisk-katolska kyrkan i Karlskrona, A.D. 2014
Fr. Franciskus Urban

Artonde söndagen i Treenighetstid

Anspråkslöshet och blygsamhet – Den upphöjde gästens söndag

Ords. 25:6-14; 1 Petr. 5:1-7; Luk. 14:1, 7-11; Ps. 119: 137, 124 - Ibid. v. 1, 138-144

Har du blivit bjuden på bröllopsfest någon gång? Visst blir man både glad och hedrad över en sådan inbjudan. För det är oftast goda vänner som bjuder in och som därigenom också bekräftar vänskapen. Genom att bjuda in till bröllopsfest talar man om att du är viktig för mig och just dig vill jag dela festen och stunden med.

I dagens evangelietext bjöds det in till bröllopsfest. Många hade bjudits in av brudgummen. En gäst satte sig högt upp vid honnörsbordet eftersom denna tyckte att hon var värd det. En annan satte sig längst ner vid bordsändan för han hörde hemma där. När brudgummen såg detta, gick han ner till änden och bjöd den mindre gästen att sitta där den förnämre hade satt sig. Den mindre blev ärad. Den förste blev placerad sist.

Så pinsamt, kanske någon tycker? Denna situation hade säkert kunnat undvikas med placeringskort. Då hade ingen måst förnedras inför de andra gästerna genom att behöva byta plats vid bordet. Men faktum är att brudgummen hade absolut kontroll över situationen. Och han hade, dessutom, upplyst om bordsplaceringen långt i förväg, ja faktiskt redan i samband med inbjudan.

Nu är detta inte vilket bröllop som helst. Och brudgummen är inte heller, så att säga, vem som helst. Jesu liknelse, ja det är han som är brudgummen, handlar om den himmelska festen; lammets bröllopsmåltid. Och det är, alltså, Kristus själv som bjuder in.

Temat idag är anspråkslöshet och blygsamhet och vad texterna handlar om är att inte förhäva sig; att inte framställa sig som bättre eller förmer än andra. De handlar också om att den som av bekvämlighet väljer att gå orättfärdighetens väg inte kommer före den som är beredd att utsätta sig för obekvämt hån och förföljelse för rättfärdigheten. Jesus säger att ”Så skall de sista bli de första och de första bli de sista”¹

Parallellen till saligprisningarna i Jesu bergspredikan är tydlig:

"Saliga är de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket.

Saliga är de ödmjuka, de skall ärva jorden.

Saliga är de som blir förföljda för rättfärdighetens skull, dem tillhör himmelriket.

Saliga är ni, när människor hånar och förföljer er, ljuger och säger allt ont om er för min skull.

Gläd er och jubla, ty er lön är stor i himlen.”²

På samma sätt förföljde man profeterna före er.

¹ Matt 20:16

² Matt 5:

Artonde söndagen i Treenighetstid

Predikan i S:t Nikolaus, Nordisk-katolska kyrkan i Karlskrona, A.D. 2014
Fr. Franciskus Urban

Bröllopet skall här förstås som föreningen mellan Kristus och hans Kyrka i evigheten. Bröllopsfesten är alltså den himmelska festen och i Skriften görs en rad referenser till himmelen som just en bröllopsfest

I Johannesevangeliet, exempelvis, läser vi att ”På tredje dagen var det bröllop i Kana i Galileen, och Jesu mor var där. Jesus och hans lärjungar blev också bjudna till bröllopet.”³ Det var vid detta bröllop som Jesus gjorde det första offentliga undret, då han förvandlade vatten till vin i stora och till bredden fyllda lerkrus. Detta är en symbol för det överflöd som väntar vid den paradisiska festen. Intressant att notera är strofen ”och Jesu mor var där”. Jungfrun Maria, Gudaföderskan, hon som blev den första att omfattas av Kristi löfte och som visade människan vägen till himmelen. Hon gick före oss andra.

I Johannes uppenbarelser läser vi vidare: ”Låt oss vara glada och jubla och ge honom äran. Ty Lammets bröllop har kommit, och hans brud har gjort sig redo. Åt henne har givits att klä sig i skinande, rent linnetyg.’ Linnetyget är de heligas rättfärdighet.”⁴ Uppenbarelseboken är närmast en profetia om den sista tiden och även den knyter an till saligprisningarna i strofen ”saliga är de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid.”⁵

Min inledande fråga idag var om du någon gång har blivit bjuden till bröllopsfest. Nästa fråga är om du öppnade kuvertet? Och det finns en intressant fråga till, nämligen om du svarade på inbjudan. Frågorna är viktiga eftersom avsändaren vill att du skall vara med och kanske tycker det är anmärkningsvärt om du låter inbjudan ligga oöppnad eller inte svarar. Förhinder kan man för all del få. Men att låta bli att svara; liksom låtsas som ingenting, det gör sig inte.

Låt oss nu anta att du fick en inbjudan med posten. Du öppnade kuvertet och glädde dig. Du var inbjuden till bröllopsfest och svarade inom given tid; du svarade ja! Vad blir ditt nästa steg? Att vara med på en bröllopsfest kräver förberedelser. Du vill ju, när det väl är dags för festen, vara till din fördel. Du skall dessutom ta dig dit och kanske komma överens med andra människor om praktiska saker inför den stora dagen. Kort sagt; det kräver lite omtanke och energi av dig inför en bröllopsfest.

Jesu liknelse i dagens evangelietext handlar, som sagt, inte om ett jordiskt bröllop utan om det himmelska; där Lammet förenas med bruden. Detta rör de yttersta tingen och löftet från vår Herre om det eviga livet.

Låt mig ställa min första fråga igen: Har du fått någon inbjudan till bröllopsfesten? Ja, alla är inbjudna att vara med. Du har fått en inbjudan av Kristus. Han vill ha med dig vid bordet.

Även till denna fest har det skickats ut inbjudningar. Har du öppnat och tagit del av din? Har du svarat?

³ Joh 2:1-2

⁴ Upp 19:7-8

⁵ Upp 19:9

Artonde söndagen i Treenighetstid

Predikan i S:t Nikolaus, Nordisk-katolska kyrkan i Karlskrona, A.D. 2014
Fr. Franciskus Urban

Även i inbjudan till denna bröllopfest finns en dag då du senast måste ha svarat. Skillnaden är att fram till den dagen kommer Herren att skicka påminnelser. På många olika sätt.

I vanliga inbjudningar till fester brukar det finnas en angiven klädkod, alltså en upplysning om hur du förväntas vara klädd. Finns det någon sådan i din inbjudan till Bröllopfesten? Hur bör vi förbereda oss?

Vi går tillbaka till Uppenbarelseboken. Vad står det där? Jo, ”Ty Lammets bröllop har kommit, och hans brud har gjort sig redo. Åt henne har givits att klä sig i skinande, rent linnetyg.’ Linnetyget är de heligas rättfärdighet.”

Det skinande, rena linnetyget är alltså en symbol för rättfärdighet. Vi förbereder oss genom att efter allra bästa förmåga leva rättfärdigt.

Anspråkslöshet är besläktat med ödmjukhet. Gästerna i evangeliet – de som också var inbjudna till bröllopfest – tävlade om de främsta platserna vid bordet. Men de blev satta längre ner vid bordet eftersom de inte var rättfärdiga. Den gäst som i stället blev ärad, hade levde ett rättfärdigt liv i anspråkslöshet och ödmjukhet.

Vet du, det går en direkt linje mellan den himmelska bröllopfesten och söndagens liturgi. Liturgin - och då särskilt nattvarden, Herrens heliga måltid, - är en försmak av himmelriket. Efter instiftelsen då förvandlingen har skett, bjuds de troende in med orden ”saliga de som är kallade till Lammets bröllopsmåltid”.

Vi får alltså varje söndag fira föreningen mellan Kristus och människa. Bokstavligt talat. I Eukaristin, nattvarden, gör vi som vår Herre sa: vi äter honom. Vi dricker honom. Vi förenas.

Och även inför söndagens liturgi måste vi förbereda oss. Första steget är dopet då vi ikläds skinande, rent tyg. Vägen däremellan och den himmelska festen är sedan en enda tid av förberedelse; den tid vi övar och kämpar med vår rättfärdighet; den tid vi tränar oss i att leva i ödmjukhet. Målet med livet är att fylla ut dopdräkten.

Samma sak med veckan mellan liturgin. Varje vecka börjar och slutar vid altaret. Varje vecka är en del av livet; en delsträcka på vägen. Men varje vecka är också den sista tiden innan föreningen med Kristus Jesus i den heliga måltiden. Varje vecka krävs det, därför, också av oss förberedelser som om vi skulle på bröllop.

Du är inbjuden. Och han som bjuder in är konungars Konung, Jesus Kristus, vår frälsare. Det är han som vill vara din vän och broder. Det är han som tog på sig människans skuld; gick genom dödsriket och besegrade döden för att du, så som han han, skall ha evigt liv.

Du är inbjuden. Nu har du öppnat din inbjudan.